

UNG THƯ KHÔNG CÓ NGHĨA LÀ HẾT

Trong Suốt: *Mấy bạn mới không ai hỏi, nói năng gì à? Không nói năng gì thì ngồi đây làm gì?*

Chị Dung: *Em cũng muốn hỏi một tí. Cháu Ngọc Diệp cũng đi vào thứ 2 tuần trước. Cả nhà cũng đang rất sốc, vì có 1 bác nói giờ của con.*

Trong Suốt: Giờ?

Chị Dung: *Giờ sinh của con...*

Trong Suốt: Thôi! Đừng tin mấy ông Thầy đấy!

Chị Dung: *Nên cho con làm con nuôi.*

Trong Suốt: Tất cả đều vớ vẩn hết.

Chị Dung: *Đổi tên khác...*

Trong Suốt: *Vớ vẩn. Vớ vẩn. À, đổi tên thì nên. (cười) Giờ sinh có đổi đâu, mình có chọn được đâu, làm sao đổi được giờ. Nhưng đừng vì cái giờ nghĩ đến số phận vì mình có đổi được đâu! Tên thì đổi được. Tên là do mình có thể đổi được thì mình nghĩ. Cái gì đổi được thì nghĩ, cái gì không làm được thì đừng nghĩ.*

Chị Dung: *Vâng. Thế không cần cho làm con nuôi hả Thầy?*

Trong Suốt: Không cần.

Chị Dung: *Có nghĩa là bác ý bảo nên làm con nuôi này, nhà bố mẹ nuôi phải đặt tên cho nó, hoàn toàn gọi bằng cái tên mới, để cho nó nhẹ cho nó đi.*

Trong Suốt: Đổi tên thì được, bố mẹ không cần.

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: *Bố mẹ sao đổi được. Bố mẹ, giờ sinh, những thứ đấy không đổi được luôn!*

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: *Đừng nghĩ, đừng quan tâm đến nó làm gì.*

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: Làm sao giống như người ta, làm sao mà giả vờ bố mẹ tôi là người khác được. Nên là thôi, cái gì sửa được thì sửa.

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: Nhà mình quay hướng nào?

Chị Dung: *Hướng Đông Nam.*

Trong Suốt: Đông Nam là chuẩn rồi, khỏi phải nghĩ, chuẩn luôn. Không nghĩ luôn, hiểu chưa? Hướng nhà chuẩn rồi, không phải nghĩ nữa. Hai vợ chồng tuổi gì đấy nhỉ?

Chị Dung: *Tuổi trâu ạ.*

Trong Suốt: Được tuổi luôn. Gì trâu ý nhỉ?

Chị Dung: *Quý Sửu ạ.*

Trong Suốt: Thôi, quá đẹp rồi. Bằng tuổi, Quý Sửu, không phải sửa nữa. Thế chỉ có mỗi đổi tên thôi, còn lại chuẩn rồi, nhà quay hướng đẹp, tuổi đẹp rồi, vợ chồng tên gì nhỉ?

Chị Dung: *Dung Dũng, Nguyễn Tiến Dũng, Nguyễn Thị Phương Dung.*

Trong Suốt: Quá hay! Dũng và Dung! Không phải đổi nữa, chuẩn luôn. Như vậy chỉ cần đổi tên đứa con.

Chị Dung: *Cháu là Nguyễn Ngọc Diệp. Em là Nguyễn Ngọc Linh.*

Trong Suốt: Cần thì đổi. Còn lại thứ khác không phải lo nữa. Khỏi lo những thứ khác luôn. Nhà đẹp, hướng đẹp, tên đẹp, tuổi đẹp. Cháu sinh năm bao nhiêu ấy nhỉ?

Chị Dung: *Cháu sinh năm 1998, Mậu Dần ạ.*

Trong Suốt: Gì Diệp ấy nhỉ?

Chị Dung: *Ngọc Diệp.*

Trong Suốt: Ngọc Diệp. Nhà anh chị có mấy đứa con?

Chị Dung: *Hai đứa con gái ạ. Em là Nguyễn Ngọc Linh.*

Trong Suốt: Ngọc Linh, Ngọc Diệp à?

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: Ngọc Diệp, Ngọc Linh. Ngọc Linh, Ngọc Diệp. Đổi thành đứa con trai đi, cho nó mạnh mẽ. Cái tên tạo nên số phận mà. Đổi tên giống hết con trai đi cũng được.

Chị Dung: *Vâng. Thầy nghĩ cho con một cái tên.*

Trong Suốt: Con trai thì tên gì nhỉ? Con trai tên gì mà vừa nam cũng được mà nữ cũng được.

Chị Dung: *Minh.*

Trong Suốt: Minh! Đúng rồi. Đổi Minh đi, cho nó sáng, mạnh mẽ, sáng.

Chị Dung: *Nguyễn không Ngọc, bỏ Ngọc, bỏ nặng đi, Nguyễn gì Minh nhỉ?*

Trong Suốt: Ngọc Diệp là cái lá ngọc, cành vàng lá ngọc đấy. Lá ngọc thì mong manh lắm, lá ngọc nó phát phơ. Nó là cái lá già, đặt trên cái cành bằng vàng, trong các cung đình. Mong manh lắm, động vào là rơi. Đặt tên con là cái lá, nghe đã thấy dễ rơi, dễ rụng rồi. Tên con mình là cái lá! Cái gì nó sáng rực lên, mà nó mạnh mẽ đi.

Hồng Nhung: *Nhật Minh.*

Chị Dung: *Không có dấu nặng.*

Trong Suốt: Tên gì sáng rực, mạnh mẽ.

Các bạn: *Bảo Minh, Anh Minh, Minh Quang, Quang Minh,...*

Trong Suốt: Anh Minh được, bắt đầu sáng hơn rồi. Đây có bạn Minh Anh này, trông sáng không? Đây.

Chị Dung: *Anh Minh.*

Trong Suốt: Anh Minh, Minh Anh. Anh Minh cũng là tên hay. Ngày xưa bạn này tên là Ngọc Anh, mặt bạn tối tăm lắm, tối mịt luôn. Đổi thành Minh Anh là sáng bừng lên, lấy được chồng đại gia, có người yêu đại gia chứ. Nói chung là đang từ cô đơn, bị người yêu, bỏ đá, đổi tên thành Minh Anh, mặt sáng rực lên, lấy chồng buôn đá quý luôn. *(Mọi người cười)* Đổi tên là quan trọng. Xinh hẳn ra luôn. Ngày xưa mặt chẳng ma nào muốn nhìn. *(Mọi người cười)* Bây giờ ma cũng không muốn nhìn *(Mọi người cười)*. Anh Minh, Anh Minh giống ai nhỉ? Ai trong Sài Gòn đặt tên con là Minh Nguyên, à Nguyên Minh.

Hà Anh: *Nadhi đấy ạ.*

Trong Suốt: À, Nadhi đấy. *(Mọi người cười)* Anh Minh được, Anh Minh tên hay.

Chị Dung: *Vâng, thì có nghĩa mình cứ gọi ở nhà, còn...*

Trong Suốt: Không, đổi luôn chứ. Đổi hẳn giấy khai sinh. Đổi hẳn.

Chị Dung: *Đổi giấy khai sinh ạ? Vâng.*

Trong Suốt: Thì nó mới đổi sổ phạn chứ.

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: Cái mình làm được thì phải làm, nên làm. Hơi mất công tí.

Chị Dung: *Vâng. Nhưng đổi như thế nào ấy nhỉ?*

Lê Nguyên: *Cái đấy đổi cả học bạ.*

Trong Suốt: Ừ nhỉ.

Hồng Nhung: *Hôm trước bạn Vũ Hằng đổi được giấy khai sinh đấy ạ.*

Trong Suốt: Ừ, bạn này đổi được.

Hồng Nhung: *Vũ Hằng ơi, tư vấn đi.*

Vũ Hằng: *Em lên phường, phường bảo không đổi được. Nếu mà đổi được thì trường hợp của em hơi bị hiếm đấy. Nhưng mà em lên quận, em cứ đi đường cầu xin Chư Phật, Chư Bồ Tát, Hộ Pháp, thế là lên quận, quận đồng ý.*

Trong Suốt: Tên cũ em là gì?

Vũ Hằng: *Ngô Thị Thu Hằng, đổi thành Ngô Vũ Hằng, đang làm thủ tục.*

Trong Suốt: Đấy, làm được. Nói chung đời hơi phiền hơn một tí.

Lê Nguyên: *Thế thì bằng cấp của cậu?*

Vũ Hằng: *Thay hết, mình phải tự đi làm.*

Lê Nguyên: *Thay được luôn?*

Trong Suốt: Đời sẽ hơi phiền một tí. Nhưng mà được việc, còn hơn là không làm.

Chị Dung: *Nguyễn Anh Minh, là được ấy ạ?*

Hồng Nhung: *Anh là vượt trội.*

Vũ Hằng: *Trường hợp của em, người ta bảo rất hiếm, quận mới đồng ý đổi. Thế mà đi đường em cầu, thế mà lên quận đồng ý. Rất là màu nhiệm luôn.*

Trong Suốt: Khó đấy, không phải dễ đâu. Khó nhưng mà cố hết sức đi. Không được thì thôi.

Chị Dung: *Thì mình cứ gọi tên ở nhà.*

Trong Suốt: Không thì gọi ở nhà. Gọi luôn, Anh Minh. Nếu được thì tốt nhất, nếu không thì ở nhà gọi. Ở nhà, họ hàng gọi, kể cả bắt bạn nó gọi. Gọi Minh Anh, gọi Ngọc Diệp không quay lại luôn, Anh Minh thì quay lại. Bắt được, bắt tất cả các bạn gọi.

Chị Dung: *Anh Minh hay Minh Anh?*

Trong Suốt: Anh Minh oách hơn, Minh Anh đã hay rồi.

Chị Dung: *Còn nếu mà Minh Anh thì không hay bằng Anh Minh đúng không Thầy?*

Trong Suốt: Minh Anh thì cũng được.

Các bạn: *Minh sáng, đi từ gốc luôn.*

Trong Suốt: Anh Minh hay hơn. Minh sáng. Nếu đổi được thì tốt, nếu không thì ở nhà cứ gọi, xong thì bắt bạn bè nó gọi. Bảo nó là bắt bạn bè nó gọi. Nếu bạn bè gọi là Diệp ơi, không trả lời. Là lần sau gọi là Anh Minh ý mà. Minh ơi.

Chị Dung: *Tên Ngọc Linh là tên em, có phải đổi không Thầy?*

Trong Suốt: Bình thường thôi, không phải hay lắm. Ngọc Diệp thì dở vì nó mong manh, dễ vỡ. Tên như cái lá trên cành. Ngọc Linh thì được, Ngọc Linh chả vấn đề gì.

Chị Dung: *Anh Minh được đúng không?*

Trong Suốt: Ở nhà gọi Minh ơi. Minh, Minh, gì đâu. Ngày xưa bạn đầu tiên chiến thắng cuộc thi Đường lên đỉnh Olimpia tên là Minh, Ngọc Minh đấy. Ngọc Minh cũng được. Anh Minh cũng được, Ngọc Minh cũng được. Cứ tên Minh là hay rồi. Cả nhà cân nhắc, thích Anh Minh thì Anh Minh, thích Ngọc Minh thì Ngọc Minh.

Chị Dung: *Anh Minh, không Ngọc nữa, không có dấu nặng nữa Thầy ạ.*

Trong Suốt: Anh Minh cho khác hẳn luôn. Đổi hẳn luôn số phận.

Chị Dung: *Vâng, có phải chọn ngày chọn giờ hay cứ thế đổi luôn là được?*

Trong Suốt: Cứ đổi thôi. Minh đã sinh ra nó ngày đây tháng đây, đổi thế nào được, cái đây chịu. Cái gì mà liên quan, không sửa được, đừng nghĩ chuyện sửa. Chỉ có giả đổi thôi, còn cái gì sửa được thì mình phải làm hết sức. Đây là nguyên tắc, nói chung mọi thứ trên đời đều thế.

Chị Dung: *Còn một vấn đề nữa em cũng băn khoăn. Trước đây em có làm bát hương bằng đồng. Mọi người cũng bảo bát hương đồng không tốt là một. Hai là em cũng có xem, mình làm bát hương thờ chưa đúng. Em cũng đang băn khoăn việc đây nữa.*

Trong Suốt: Bát hương không ảnh hưởng gì. Tây nó có thờ bát hương gì đâu. Đúng chưa? Bát hương không phải vấn đề. Vấn đề Người Việt Nam mình quá sợ những chuyện như thế, sợ những chuyện thờ bát hương này. Lòng thành mới là quyết định. Khi thờ cúng mầu chốt là

lòng thành. Mình có thực sự tưởng nhớ ông bà, biết ơn ông bà hay không, chứ không phải là bát hương mình quay hướng phải hay hướng trái, bằng đồng hay bằng đá. Đây là hoàn toàn nhầm lẫn, ông bà mình ở các cõi khác có thể cảm nhận lòng thành của mình, không ai trách mình bát hương nó bằng đồng hay bằng đá cả. Người ta trách mình vì mình không có lòng thành. Ông bà nào nữa làm hại con cháu? Không có.

Chị Dung: *Vị trí của thần linh, hay vị trí của gia tiên có quan trọng không hả Thầy? Ở vị trí nào thì đúng?*

Trong Suốt: Cứ trang trọng một tí.

Chị Dung: *Có người thì bảo thần linh ở giữa, có người thì bảo gia tiên ở giữa.*

Trong Suốt: Không thờ chung. Không thờ chung thần linh với gia tiên.

Chị Dung: *Có nghĩa trên một bàn thờ thì có 3 bát hương ấy Thầy.*

Trong Suốt: À, 3 bát hương ấy hả?

Chị Dung: *3 bát hương đặt ở vị trí nào?*

Trong Suốt: Chỉ thế thôi? 3 bát hương thôi chứ gì? Không quan trọng. Tưởng là thờ thần linh. Nhà chị có thờ thần linh gì không? Thờ thần tài, thờ quan công v.v...

Chị Dung: *Không ạ.*

Trong Suốt: Thế được, không vấn đề gì.

Chị Dung: *Bây giờ con nó bị thế. Tự nhiên ngấm lại con thấy nhiều cái không ổn. Cái gương bát quái tự nhiên rơi vỡ bao giờ mà em không biết.*

Trong Suốt: Đây là chuyện bình thường, vấn đề gì đâu. Cái gì chả rơi, chả vỡ, trên đời này.

Chị Dung: *Có một hôm thấp hương tự nhiên có một con bướm trong bát hương bay ra.*

Trong Suốt: Bình thường thôi mà.

Chị Dung: *Xong rồi mấy ngày sau nó chết.*

Trong Suốt: Điềm thì đúng rồi. Nhưng có làm được gì đâu. Nguyên tắc đơn giản là cái gì không làm được thì không quan tâm. Cái gì mình có thể làm được, thay đổi được thì hãy quan tâm. Cái gì nằm ngoài khả năng của mình, mình đừng quan tâm. Bát hương, con bướm, mình có kiểm soát nó được đâu. Rơi vỡ kiểm soát được đâu. Nên là mình không được quan tâm những chuyện đấy. Vì khi mình quan tâm những việc đấy, mình mất năng lượng vào những việc đấy. Mình ngò lo về bát hương, lo về con bướm, trong khi năng lượng của mình phải làm những việc có ý nghĩa, có sức, có giá trị, ví dụ đổi tên cho con. Sao không đổi tên cho con? Nhưng mình ngò nghĩ về bát hương.

Buổi sáng tỉnh dậy mình chỉ có một cục năng lượng để hoạt động. Nếu mình dùng một nửa để lo, thì mình chỉ có một nửa làm việc. Vì thế nên là những thứ không thay đổi được, bỏ ra khỏi đầu luôn. Tập trung vào cái thay đổi được, để làm thay đổi nó. Vì lo có giải quyết được cái gì đâu? Có ngồi lo về bát hương cả đời cũng chẳng giải quyết được việc gì. Nhưng làm việc này, làm việc kia, thay đổi.

Chị Dung: *Cháu thì chưa biết bệnh thật, nó chỉ hơi mơ màng. Nhưng mà dần dần là mong nó chấp nhận bệnh của nó.*

Trong Suốt: Nó sinh năm 98, là bao tuổi ấy nhỉ?

Chị Dung: *18 tuổi, vừa qua sinh nhật mấy hôm.*

Các bạn: *17, 18 tuổi tuổi, lớp 12, ...*

Trong Suốt: 17 tuổi khó rồi. Thôi, đối diện thôi. Mình bắt đầu nói về đạo Phật cho nó nghe, cho nó chấp nhận là thực ra theo cách nhìn của đạo Phật thì đó là nhân quả. Nhân quả thì nó không có một đời, có nhiều đời nhân quả. Thứ hai, nó không chỉ có một người, nó có cả họ hàng, dòng tộc. Gọi là biệt nghiệp và cộng nghiệp. Biệt nghiệp là những nghiệp mình đã gây ra, cộng nghiệp không phải là mình gây ra, nhưng một người nào đó, rất gần gũi mình gây ra, thì mình cũng phải chịu ảnh hưởng một phần. Thì cái đây có thể biệt nghiệp, có thể cộng nghiệp.

Cho nó hiểu về nhân quả đi, thì khi nó hiểu rồi, khi nó sinh chuyện, nó sẽ không thấy bất công. Cái người ta khủng hoảng nhất là thấy bất công. Tất cả mọi người không bị, tôi lại bị, tôi là người tốt mà tôi lại bị. Tất cả những cái bất công đây làm cho tinh thần người ta suy sụp. Nhưng nếu người ta thấy bình thường, không bất công mà, bình thường. Bình thường thì người ta phải hiểu về nhân quả. Dành thời gian cho nó hiểu nhân quả thì tiếp nhận chuyện này dễ hơn nhiều. Nên đời trước nó làm chuyện gì đó. Chuyện về nhân quả thì có quyền gì nhỉ? Những chuyện hay giảng? Trà đàm vô số chuyện nhân quả Thầy giảng. Không thì các em tập hợp lại, kho tàng cổ tích, trong đó chuyện nào liên quan tới nhân quả không?

Các bạn: *Nhân quả và sức khỏe. Nhiều lắm ạ.*

Trong Suốt: 2 bài đúng không? Thầy nhớ nhiều chuyện liên quan tới nhân quả. Nhiều lắm, không ít, thì có thể gửi cho em xem. Vì kể theo kiểu hiện đại sẽ hấp dẫn hơn.

Nếu một người tin vào nhân quả thì sẽ không bị thấy bất công nữa. Bất kì chuyện gì xảy ra cũng không thấy bất công. Mà không bất công thì sẽ không suy sụp. Những người tự tử, thỉnh thoảng mình nghe tin có một cô nào đó ở cơ quan, bị sếp đối xử xấu, xong nhảy lầu tự tử. Vì sao? Vì người ta cảm thấy bất công, người ta không làm nên nổi gì mà người ta lại bị, thế là người ta suy sụp và tự tử. Nhưng khi người ta không thấy bất công, người ta có một lối thoát. Khi có lối thoát, người ta không suy sụp. Vì thế mình nên, tất cả mọi người chứ không phải chỉ là con mình, tất cả mọi người nên hiểu đúng về nhân quả, đồng ý với nhân quả. Đầu tiên thế đã.

Chị Dung: *Cháu ở trường nó hoạt động tốt lắm Thầy ạ, nó thuộc ban sự kiện của trường, đi từ thiện...*

Trong Suốt: Cái đây thì liên quan gì, vấn đề bây giờ nó phải hiểu các điều giúp được nó.

Chị Dung: Nó đi từ thiện cho trẻ em ung thư ở bệnh viện Bạch Mai.

Trong Suốt: Ở đây ai chả chết. Có gì đảm bảo nó chết trước các anh các chị đâu? Ngày mai nếu những người ở đây ra đường, ô tô đâm một cái, còn chết trước cả bố mẹ mình luôn. Đúng chưa? Mình cứ nghĩ rằng mình sẽ sống được lâu, nhưng chắc gì tuổi mình đã hơn tuổi nó. Số năm mình sống ấy, có khi mình còn chết trước. Đây người gia đình con bị bệnh, bố mẹ lại chết trước. Nói thế để làm gì? Để thấy chết không phải là cái điều, cái việc một đứa bé bị bệnh không phải là điều kinh khủng. Ai cũng có thể bị chết. Mình phải thấy vậy, ai cũng có thể bị chết vào bất cứ lúc nào. Nhưng vấn đề là khi mình sống, mình làm cái gì. Chứ không phải mình sẽ chết, khi nào mình chết. Không, không phải, khi sống mình làm cái gì quan trọng hơn hay khi nào mình chết quan trọng hơn?

Một bạn: *Mình sống.*

Trong Suốt: Mình đổi cách nghĩ. Mình phải làm cho nó hiểu rằng. Mình nói với đứa bé: Quan trọng khi sống là con làm cái gì, chứ không phải khi nào con chết. Có gì đảm bảo bố mẹ chết sớm hơn con hay sau con đâu? Nên là khi sống con làm gì, con sống ý nghĩa không? Học được cái gì, thay đổi được cái gì, làm được điều gì. Khi sống làm được cái gì thì quan trọng hơn khi nào chết. Đây, từ giờ đến lúc đây, mình chuẩn bị cho nó được. Bây giờ nó biết thì có thể quá sốc. Nếu mình có thời gian, mình chuẩn bị cho nó những hiểu biết đấy. Nó sẽ tiếp nhận một cách khác.

Bệnh đây thì bao lâu? Sẽ như thế nào? Bác sỹ nói gì?

Chị Dung: *Bác sỹ nói cháu ở thể M3. Thì nếu mọi chuyện của cháu tốt nhất, trong 1 tháng điều trị, nếu cháu vượt qua được thì sẽ có 4 đợt điều trị và tốt nhất thì được 5 đến 10 năm.*

Trong Suốt: Được, 5 đến 10 năm là làm rất nhiều điều. 5 đến 10 năm có thể tu hành được. Nếu giả sử một người 5 đến 10 năm nữa họ mất đi thì điều gì họ làm là ý nghĩa nhất?

Chị Dung: *Thì em cũng mong nếu cháu vượt qua được thì em sẽ hướng cháu vào làm các việc từ thiện bằng chính bệnh của cháu. Nếu cháu có vượt qua được thì nó sẽ cảm nhận được cuộc sống của nó có ý nghĩa.*

Trong Suốt: Đây, mình nghĩ xem nó có 5 đến 10 năm nữa, làm gì có ý nghĩa nhất? Và nói với nó sống, cái gì làm khi sống quan trọng hơn khi chết.

Chị Dung: *Vì nó đã từng mang tất cả gấu bông đi từ thiện cho các bạn ung thư rồi.*

Trong Suốt: Tốt. Hôm nào Hồng Nhung thử gặp 1 hôm, xem có thể, có khả năng hiểu về tu hành được không? Nếu có khả năng thì Thầy sẽ dạy cho nó.

Chị Dung: *Vâng, cũng mong.*

Trong Suốt: Nếu không có duyên thì thôi. Vì cách tốt nhất là tu hành.

Chị Dung: *Vâng mong Thầy giúp cho con, cho tâm nó thanh thản và làm nhiều việc thiện.*

Trong Suốt: Nếu mình sống 5 năm nữa thì làm việc gì tốt nhất?

Các bạn: *Tu hành.*

Trong Suốt: Tu hành thì đầu tiên tái sinh mình sẽ khá hơn. Thứ hai sống sẽ bình an hơn. Chết sẽ thanh thản hơn, tái sinh khá hơn. Tối thiểu là thế, chưa nói về cái gì cao siêu. Đúng chưa? Chưa nói về chuyện giác ngộ, v.v... , thế là khá rồi.

Mình muốn nó bớt lo thì mình phải bớt lo. Mình không thể đẩy lo lảng xong bảo con ơi đừng lo. Vì thế anh chị cũng phải tập thôi. Hiểu các nguyên tắc của tu hành. Mình nghĩ như vậy thì mới chuyển sang con được. Nghĩ là chết khủng khiếp lắm thì con mình cũng nghĩ chết là khủng khiếp lắm. Nhưng mình hiểu chết cũng chỉ là một sự thay áo, đi từ một bộ quần áo này sang bộ quần áo khác. Đấy, nếu mà hiểu về tu hành, hiểu về Phật pháp.

Tái sinh cũng chỉ là thay bộ quần áo thôi mà. Đời này mình là cô gái, đời sau mình là chàng trai. Thay bộ quần áo khác, bộ quần áo cũ hỏng, thân thể đấy. Cái thân thể cũ hỏng rách nát rồi, rách bươm ra thì phải thay thân thể khác. Có người thì cái áo bền hơn người khác, sống lâu hơn đấy. Áo là cái thân thể đấy. Tái sinh giống như thay áo. Thân thể mình là cái áo, khi cái áo hỏng, phải thay cái áo khác, không che được nắng, không che được mưa nữa. Nên chết cũng chỉ là một sự chuyển tiếp thôi, từ một vai diễn này sang vai diễn khác, từ bộ quần áo này sang bộ quần áo khác, từ thân thể này sang thân thể khác. Chứ không ai thực sự chết cả.

Hiểu điều đấy thì mình sẽ thấy chết không khủng khiếp như mọi người tưởng, không phải theo kiểu chết là hết. Không phải, chết chẳng có gì hết cả, người ta sẽ du hành tiếp cái cuộc du hành của họ. Đời này tôi là một cô gái 18 tuổi, đời sau tôi là một chàng chiến binh. Bộ quần áo khác, làm những việc khác. Tất cả các kiến thức đấy trong nhà Phật đều có hết. Anh chị nên hiểu, hiểu để thấy cái chết nó không kinh khủng.

Thứ hai là mình mới hiểu giá trị cuộc sống. Mình hiểu sống bao lâu không quan trọng, quan trọng là làm được cái gì cho cuộc sống. Sống bao lâu không quan trọng bằng quan trọng làm cái gì. Sống 70 năm nghiện hút không bằng người sống 7 năm làm hành động từ thiện, tử tế. Tất cả những cái đấy mình phải ngấm nó, ngấm nó thì mới làm cho con mình ngấm được. Ngấm nó thì mới nói sang con mình được. Nó thì có thể không học được nhưng anh chị thì chắc chắn học được. Vì con nên học được. Nó thì chẳng biết được, nó còn trẻ chắc gì quan tâm đến chuyện tâm linh sâu xa như thế. Có thể Hồng Nhung cứ gặp xem, có thể có, có thể không. Có những đứa trẻ rất quan tâm, có những đứa trẻ không quan tâm. Nhưng mà anh chị chắc chắn quan tâm được. Mình ảnh hưởng nó bằng cách nghĩ của mình. Nó về nhà thấy bố mẹ lạc quan, không buồn bã, thấy bố mẹ mình không sợ chết. Nếu mình quan tâm sống hơn là quan tâm khi nào chết thì tương tự dần nó sẽ như vậy.

Chị Dung: *Nói chung cả nhà sống đều tốt bụng.*

Trong Suốt: Tốt chưa đủ, tốt không đủ. Người tốt nếu không hiểu biết thì vẫn không có gì ích lợi cả. Người tốt phải hiểu biết. Tốt thì rất quan trọng, nhưng mà không đủ.

Chị Dung: *Ông bà nội cháu vẫn giấu vì cả nhà sợ tuổi già, ông bà mà biết thì sốc.*

Trong Suốt: Ông bà chưa nên biết thì thôi. Nhưng dần dần mọi người phải đóng góp tinh thần dần.

Chị Dung: *Hoặc trong dòng họ có người nhắc nhở là: Nếu không thì vợ chồng em sinh thêm một đứa nữa. Và sau đó lấy cuống rốn đó vì trong cuống rốn đó có tế bào có thể cấy cho con Ngọc Diệp. Thì theo Thầy nên thế nào?*

Trong Suốt: Cái đó hỏi bác sĩ vì Thầy không phải chuyên gia.

Chị Dung: *Thì cũng có người khuyên như thế. Sinh thêm một đứa nữa rồi lấy cuống rốn, có tế bào...*

Trong Suốt: Vấn đề thay tế bào nào? Hỏi bác sĩ thôi, vấn đề không phải lĩnh vực của pháp sư rồi.

Thực ra là sống bao lâu không quan trọng đâu. Thực sự mà nói. Đúng không? Một người nghiện hút sống chẳng ra gì đến tận 70 tuổi, chẳng ý nghĩa gì cả. Không chỉ là làm tốt cho đời mà còn hại đời, hại những người xung quanh. Các em, ví dụ tưởng tượng đi, ngày mai các em chết, có khả năng không?

Mọi người trả lời: Có.

Trong Suốt: Có hối hận gì không?

Mọi người trả lời: Không.

Trong Suốt: Vì lúc sống các em làm điều tốt nhất rồi. Đây là quan trọng. Khi sống mình không làm điều tốt nhất, mình ăn tàn phá hại, mình lừa đảo người khác. Mình làm những điều không ra gì thì mình mới hối hận. Còn các em ở đây những người mà đi theo Thầy đã làm hết phần, khả năng của mình rồi. Có gì mà tiếc, có gì mà hối hận, chẳng có gì hối hận cả.

Cho nên mọi người ở Việt Nam rất thích sống lâu. Sống lâu như thế nào, sống thế nào mới quan trọng, chứ không phải sống lâu sống mau, sống thế nào. Ít người quan tâm lắm. Sống thế nào mới quan trọng chứ không phải sống lâu. Mình nên có suy nghĩ kiểu như vậy, nên cái chuyện ngày hôm nay bạn rất là trẻ bị ung thư máu nên suy nghĩ kĩ xem mình muốn sống lâu hay mình muốn sống thế nào? Sống bao lâu hay sống thế nào? Khi nào mình có cảm giác nếu ngày mai tôi chết tôi chẳng ân hận gì thì đấy là mình đã biết cách sống thế nào. Còn nếu mình nghĩ nếu ngày mai tôi chết, đầy điều phải ân hận, đầy điều phải tiếc nuối, đấy là chúng tỏ mình chưa biết sống thế nào, phải tập cách sống thế nào.

Các em về nhà nghĩ xem, nếu ngày mai mình chết, thì mình có tiếc nuối ân hận gì không, tiếc nuối việc đời, ân hận không? Nếu mình tiếc nuối việc đời, vẫn ân hận việc gì đó, thực ra mình chưa biết sống thế nào, vì mình sống trong tiếc nuối và ân hận. Đúng chưa? Nên là mọi người khi nghe tin ai đấy bị bệnh nhiều khi mình thấy thương cảm cho người ta, nhưng chưa chắc mình đã sống tốt hơn người ta đâu, nghĩa là chưa chắc mình đã sống ý nghĩa hơn người ta, để mà mình thương cảm. Đôi khi mình mới là người đáng thương cảm, không biết chừng. Mình sống vật vờ, mình sống cuộc đời chẳng có mục đích, sống không có ích lợi gì cho người khác. Mà khi chết mình đầy hối tiếc. Thì người chết sớm hơn mình, họ thông cảm cho mình

mới đúng. Đúng chưa? Chẳng biết ai thương cảm ai, có khi người ta thương cảm mình. Mình sống một đời vật vờ, có những người chết sớm hơn mình họ sống cuộc đời ý nghĩa, đầy ích lợi cho người khác.

Điều duy nhất đáng tiếc là mình chưa tu hành giác ngộ được, còn tất cả việc đời, không có gì đáng tiếc. Đúng chưa? Em bé đây em sống tốt thì còn hơn những người sống đến 70 tuổi mà sống một đời vô nghĩa. Dạy em cách sống tốt, chỉ cho em cách sống tốt. Nếu em có thiên hướng, có thể hiểu những điều liên quan đến tu hành, dẫn đến gặp Thầy nói chuyện. Còn nếu không thì cuộc đời có nhiều thú ý nghĩa khác. Với cả có những người tu hành khỏi bệnh đây, cuộc đời nó kì diệu lắm. Có những người nhờ tu luyện mà khỏi bệnh. Bệnh nan y cơ! Không ít người đâu.

Hồng Nhung: *Như bạn của Chiến.*

Trong Suốt: Tu luyện nó khác hẳn luôn. Nếu không khỏi hẳn thì vẫn sống thêm mấy chục năm, cũng tương đương với khỏi. Đây là những điều khoa học không lí giải được. Để xem duyên của em bé đã, đủ duyên thì Thầy dạy, sẽ thay đổi. Không đủ thì thôi. Mỗi người có duyên khác nhau.

Chị Dung: *Bây giờ trong một tháng đầu nguy hiểm để chống chọi với bệnh tật, đang truyền hóa chất vào, em rất mệt, ăn ít mà có khi nó còn biến chứng. Giờ cũng đang mong nó vượt qua tháng đầu.*

Trong Suốt: Bây giờ ung thư nhiều nhì? Gần đây gặp mỗi tháng vài người ung thư để đi nhờ Thầy giúp. Hôm trước Chiến dẫn bạn đến đúng không?

Hồng Nhung: *Hôm nay có bạn ung thư. Chiến kể đi.*

Trong Suốt: Kể đi.

Minh Chiến: *Dạ?*

Hồng Nhung: *Bạn mà hôm nay em bảo bị ung thư tụi.*

Minh Chiến: *Bạn ấy khỏi rồi.*

Hồng Nhung: *Đấy, ung thư mà khỏi được.*

Minh Chiến: *Được kết duyên với Phật pháp.*

Hồng Nhung: *Em kể chi tiết một tí.*

Minh Chiến: *Hồi năm ngoái có một người bạn trước là cùng học thiên. Sau đấy ở lớp thiên gây ra nhiều vấn đề nên em nghỉ, học không đúng. Sau đấy nghe tin bạn ấy bị ung thư, không biết thế nào, ngày đấy thì em cũng mới, chỉ biết là kết duyên bạn với Phật pháp, thì bạn cũng được kết duyên với Phật pháp. Cùng với niềm tin đó, cái sự cầu nguyện và thực hành Phật pháp với lại điều trị, thì đến tháng 7 vừa rồi, bạn ấy nhắn tin là: Anh ơi, giờ bác sỹ bảo là em*

chỉ cần dùng hết một liều thuốc này độ khoảng nửa tháng nữa, là em không phải dùng thuốc gì nữa. Em đã khỏi ạ.

Bạn sáng nay chị gặp, bạn ấy là Nhân, nhà ở Trung Kính. Còn đợt vừa rồi có một bạn nữa mà em cũng quen thì bạn ấy cũng bị ung thư, ung thư xương. Bạn cũng bị từ năm 2010, trước là u lành, khi đến tháng 9 vừa rồi, đi mổ nhưng máu cứ tuôn ra... Từ đấy bạn cũng bắt đầu đi vào nhóm Phóng Sinh Trong Suốt, mới bắt đầu hướng dẫn, trước cũng gặp Thầy, giờ bạn bắt đầu thực hành...

Chị Dung: *Thì nói chung cũng rất là may, qua các em bên Đoàn Thị Điểm giới thiệu, gặp được em Nhung, gặp được Thầy, gặp được mọi người trong nhóm Phóng Sinh Trong Suốt thì thật sự hôm nay thì mình cũng rất là vui. Bình thường thì chỉ có một vài người làm cho con, hôm nay tất cả bao nhiêu người đều làm cho con hết, thì cũng rất là cảm ơn Thầy, cảm ơn mọi người. Cũng mong là Thầy và mọi người giúp cho em có thể vượt qua được để sau này để tinh thần em có thể lạc quan và làm nhiều điều thiện thôi ạ.*

Trong Suốt: Lúc đầu chống chọi bệnh tật đã, nhưng sau thay đổi tinh thần. Mà làm được đấy. Ở đây có ai đảm bảo mình không bị ung thư không?

Mọi người: *Không.*

Trong Suốt: Có khi trong người có ung thư rồi cũng nên. (*Mọi người cười*) Nên là sống thế nào quan trọng hơn khi nào chết. Đúng chưa? Đấy, tập cách sống thế nào. Đừng để đến lúc mình nghe tin ung thư, mình choáng quá, mình đã sống mấy chục năm vô nghĩa rồi. Quá phí. Còn với đà này Việt Nam mình chắc ung thư nhiều lắm.

Thực ra cách sâu sắc nhất để giải quyết ung thư là mình không còn niềm tin tôi là thân thể này. Khi mất niềm tin tôi là thân thể này, tất cả bệnh vô nghĩa luôn. Nếu các em tu hành đúng đắn thì các em sẽ đến trình độ đấy. Trình độ là: Thân thể này không phải là tôi, không phải thân thể này nữa thì tất cả những vấn đề về thân thể, không còn là vấn đề. Đây mới là lúc, điểm cuối cùng, đặc đạo đấy. Lúc đấy thì không sợ, lúc đấy thì ung thư thoải mái. Như cái áo, thay thôi mà, cái áo hồng thì có gì đâu, chẳng có vấn đề, tôi thay áo khác, xoẹt một cái là xong. Đây là cái mà những người tu hành có thể đạt đến được, cố gắng đạt đến được. Lúc ấy không còn vấn đề gì với bệnh tật, bệnh tật nó chỉ xảy ra với thân thể, thay áo thôi. Mình muốn đạt đến trình độ đấy không?

Mọi người: *Có ạ.*

Trong Suốt: Đấy mới là cái trình độ mà các em hướng tới. Đúng chưa? Nếu làm được điều đấy thì làm được điều hết sức vĩ đại, kỳ vĩ luôn. Nói bây giờ hơi xa vời, mọi người nghe hoành tráng quá, rồi sau sẽ làm được, sẽ có nhiều người làm được, gọi là giải thoát ấy.

Mình bị ảo giác, mình tin tôi là thân thể này, nên khi thân thể này có vấn đề, mình nghĩ rằng: tôi bị bệnh, tôi đau khổ theo cái thân thể này. Trong khi thân thể này chỉ là công cụ, không phải là tôi. Giống như hồi bé mình có một công cụ khác. Hồi bé mình có thân thể 3 tuổi, không phải thân thể này đâu. Cái thân thể này với các thân thể 3 tuổi này, cái thân thể 3 tuổi chẳng có tí tế bào nào còn sống đến ngày hôm nay. Tế bào lâu nhất là tế bào tim chỉ sống 10 năm. Thực chất mình đã chết rồi, thân thể chết một lần rồi, chết nhiều lần rồi. Thực chất mà

nói thân thể đã chết nhiều lần rồi. Đúng chưa? Chẳng qua quá trình từ từ mà mình không thấy thôi. Cái thời điểm mình 3 tuổi và mình bây giờ không còn chung tế bào nào nữa luôn. Đúng không? Thực chất là mình chết nhiều lần, thân thể chết nhiều lần rồi. Nếu mình là thân thể đứa bé 3 tuổi, mình phải chết rồi, hôm nay mình không ngồi đây. Nhưng vì mình không phải là thân thể nên hôm nay mình vẫn ngồi đây. Còn nếu thân thể thì thân thể mất sạch rồi, mình phải chết rồi chứ?

Đứa bé 3 tuổi ở đây là tôi, tôi là thân thể này thì 30 tuổi nó phải chết rồi. Thân thể mất hết rồi, chẳng còn tí nào cả, không còn một tí tế bào nào, không còn một tí mẩu xương, mẩu tóc nào đến ngày hôm nay. Đúng chưa? Như vậy thực chất suy nghĩ tôi là thân thể này không đúng. Nếu nghĩ như thế đứa bé đã chết rồi, không còn tôi ngồi đây ngày hôm nay nữa. Đây là bằng chứng không phải quá siêu hình thấy rằng tôi không phải thân thể này. Đúng chưa? Đứa bé 3 tuổi, đứa bé 13 tuổi là không còn tế bào nào chung nữa. 23 tuổi lại thế, tế bào cuối cùng là tim thay rồi. Thế là hết, thế là mỗi 10 năm chết một lần, chết hoàn toàn một lần. Nhưng có ai để ý đâu vì nó chết từ từ quá, không nhận ra.

Hoặc là chết vật lí, chết một cái không thấy đâu nữa, người ta nghĩ là chết. Không nhìn thấy nghĩ là chết, tái sinh chỗ khác rồi. Nên người ta nghĩ là chết, ví dụ các em ở đây ngày mai chết, thì ai cũng đồng ý là chết hết vì sao? Vì không thấy đâu nữa. Đúng không? Vì không thấy mình tái sinh ra thành một cô gái ở vùng đất khác nữa. Nên đây gọi là chết. Chứ thực chất cái thân thể này chết đi chết lại liên tục. Cứ 10 năm chết một lần hoàn toàn luôn, nhưng mà cứ ngày này qua ngày khác, nó chết một phần. Nếu mình là đứa bé 3 tuổi thì bây giờ mình không ngồi đây được nữa. Nếu mình là thân thể này thì đứa bé 3 tuổi ngày xưa mất hết rồi, chết rồi. Hiểu ý không? Nên bằng chứng cho thấy rằng thực ra tôi không phải là thân thể này. Cái chết chẳng qua là sự thay đổi, chuyển tiếp.

Nhưng có 2 loại chết. Chết xong vẫn nhìn thấy cái gì khác, chết rồi vẫn ngồi ở đây, 3 tuổi chết sạch thân thể rồi nhưng vẫn ngồi ở đây vì có một thân thể. Còn loại chết không thấy thân thể nào nữa, chết xong thành công chúa Đan Mạch chẳng hạn thì thôi, thì ai cũng nghĩ là mình đã chết, người kia đã chết. Nhưng chính người đấy không thấy mình chết, đây là họ đi vào cuộc tái sinh của họ. Mình thì nghĩ họ chết còn họ không nghĩ họ chết, vì họ không thực sự chết. Nên thực ra người chết chỉ chết trong mắt người sống thôi. Người chết chỉ chết trong mắt người sống. Người sống không thấy họ nữa thì gọi là họ chết. Còn tôi có chết đâu, tôi tái sinh tiếp, thế là chả chết. Nên vấn đề của người chết không nhiều bằng vấn đề người sống. Người chết nếu thanh thân ra đi, chẳng thấy có vấn đề gì cả, nuôi tiếc cả. Còn người sống mới là người sinh chuyên, buồn bã, lo sợ, buồn thương, thảm khóc v.v... Nhiều khi vấn đề của người chết lại ít hơn vấn đề của người sống. Người chết mà biết cách sống thì thanh thân, ra đi một cách nhẹ nhàng, có tái sinh tốt đẹp còn hơn là người sống ở lại chịu khổ. Cứ nghĩ là họ chết rồi, họ khổ quá, còn mình mới sướng. Hoàn toàn ngược lại, mình mới khổ.

Như em bé trẻ, nhỏ chết, mọi người rất thương, nhưng những đứa bé thật ra lại không khổ. Đứa chết rất bé, 2 tuổi, 3 tuổi chết, chỉ đau một tí rồi chết. Nó không có nỗi đau tinh thần nào hết, rất nhẹ nhàng, thân thể mất là đau mất theo. Cái thân thể này mà chết một cái là đau mất luôn. Đúng chưa? Nhưng người càng lớn thì nỗi đau tinh thần càng nhiều, nên chết xong nỗi đau không mất. Chết xong một cái, thân thể mất nỗi đau, nhưng tinh thần đầy nỗi đau. Ôi giá mà lúc sống mình làm cái này, lúc sống mình xin lỗi người kia, lúc sống mình bắt nạt người nọ, v.v... Như vậy là chết và mang theo một nỗi đau tinh thần, chứ còn càng chết trẻ thì càng ít nỗi đau tinh thần, cái chết càng nhẹ nhàng. Chết càng trẻ thì chết càng nhẹ nhàng.

Đến một tuổi nhất định, chúng ta trở nên phức tạp. Chết thân thể, nỗi đau thân thể biến mất nhưng nỗi đau tinh thần lại còn, thì cái chết bắt đầu mất đi sự nhẹ nhàng. Chứ còn chết sớm, chết trẻ như em bé bị phá thai, những em bé chết sớm, tinh thần rất nhẹ nhàng, xoẹt cái là đi thôi, nó chỉ đau thân thể thôi.

Tất nhiên là nhẹ nhàng hay không là phụ thuộc vào cái người chết đấy người ta ở trạng thái tinh thần nào. Ví dụ một đứa bé chết một cách khủng hoảng, bị tra tấn thì nó cũng chết kinh khủng lắm, không nhẹ nhàng đâu. Nói nhẹ nhàng là nói những người chết nhẹ nhàng, chứ còn bị tra tấn, bị làm những điều xấu lúc bé thì thôi, 3 tuổi nó cũng chết một cách khủng khiếp. Đây là mình nói những người chết một cách bình thường, lúc sống không bị ai khủng hoảng, khủng bố, không làm những điều xấu, đại dột thôi.

Thế nên niềm tin tôi là thân thể này rất vô lý. Nhìn từ 3 tuổi đến giờ thì biết ngay, 3 tuổi là thân thể khác, bây giờ là thân thể khác. Làm sao bảo 3 tuổi không là thân thể này được? Nếu thế thì 30 năm nữa mình sẽ là người khác. Đúng không? Nếu bảo tôi là thân thể này thì 13 năm, 10 năm nữa tất cả các tế bào này mất hết. Thì tôi là người khác, nghe vô lý chưa? Tôi đã chết. Để nói 10 năm nữa, tôi đã chết, tôi thành người khác, nên là không ai là thân thể của mình hết. Thân thể là công cụ để sử dụng đi lại, làm việc, nói năng thôi. Tôi không phải thân thể nên là thân thể bị bệnh chứ không phải mình bị bệnh, thân thể bị chết chứ không phải mình bị chết. Những cái đấy thì người tu hành mới hiểu được, mới chứng ngộ được. Đây là lí do tu hành.

Anh chị sau này, bây giờ thì khó khăn rồi, phải lo cháu. Sau này muốn giúp cháu, giúp mình thì nên tìm hiểu về con đường của nhà Phật. Nhà Phật có con đường cứu khổ một cách rất ráo. Rót ráo là tận cùng luôn, hết sạch luôn, không bị trở ngại bởi các vấn đề bệnh tật, tinh thần. Đây là cái rất kì diệu của nhà Phật. Nên trước mắt cứ như vậy đã, đời còn dài. Thế thôi, năm mươi năm còn nhiều thứ xảy ra lắm. Điều kì diệu vẫn xảy ra mà, đúng không?

Chị Dung: *Vâng.*

Trong Suốt: Điều kì diệu vẫn có thể xảy ra được nếu mình có một tinh thần tốt, có một sự tu hành tốt. Ai trong lúc khó khăn chẳng nghĩ tôi chết đến nơi rồi. Các em ở đây mà xem, nhớ lại lúc khó khăn của mình mà xem. Bầu trời tối đen kịt không? Nhưng xong rồi thì sao? Vẫn ổn, lại sáng như thường. Một cơn bão khủng khiếp trôi qua, mọi thứ tan hoang, nhưng lại sáng trở lại. Nên là người giỏi là người trong lúc tối tăm nhất vẫn có niềm tin, lúc đen kịt vẫn nghĩ là ngày mai trời vẫn sáng được. Đây, bây giờ anh chị cần thế đấy. Lúc tối tăm nhất bây giờ vẫn tin rằng trời sẽ sáng trở lại.

Ở đây bao nhiêu người trải qua lúc đời tối tăm rồi? Nên không cần lo nhiều đâu. Mình lo làm hết sức của mình để làm đúng cái lo, những cái ngoài sức của mình, ngoài khả năng tác động của mình thì không cần phải nghĩ đến nó luôn. Nghĩ thay đổi gì đâu, cái ngoài khả năng của mình.

Người ta có nói cuộc sống thì 2 cái vòng quan trọng, mình phải luôn biết. Cuộc sống mình có 2 cái vòng, vô hình thôi, không phải hữu hình, nên biết.

Thứ nhất là vòng quan tâm, vòng quan tâm là những thứ mình quan tâm, gọi là vòng vì trung tâm là mình, mình là trung tâm. Ví dụ mình quan tâm đến ông bà mình sống thế nào,

mình quan tâm đến cơ quan mình, gọi là vòng quan tâm. Một số người quan tâm xa hơn là quan tâm sang đến Iraq, Syria, Paris. Đúng không? Ở Paris người ta sống thế nào? Ở Syria người ta khổ thế nào? Hay quan tâm có hành tinh khác không? Nghĩa là vòng quan tâm mỗi người khác nhau. Có người chỉ quan tâm đến việc sống của mình thôi, có người quan tâm xa hơn.

Đấy gọi là vòng quan tâm, vòng quan tâm thì vô cùng, tùy người, ví dụ thầy cô giáo quan tâm tới học sinh, phụ huynh học sinh, thế thôi, chắc là thế thôi. Phụ huynh học sinh, bố mẹ học sinh thì có khi chẳng quan tâm gì tới thầy cô giáo, mà quan tâm mỗi học sinh, chẳng có tí gì Thầy cô giáo ở đấy. Hết, bố mẹ chỉ quan tâm tới học sinh thôi. Vòng quan tâm khác nhau mà. Có những Thầy giáo rất quan tâm là bố mẹ học sinh nghĩ thế nào, họ khó khăn thế nào nếu con học kém, nên mình phải cố gắng dạy. Có thầy cô giáo chẳng quan tâm nốt, chỉ quan tâm học sinh, có khi chẳng quan tâm học sinh luôn. Nghĩa là nó có rất nhiều kiểu khác nhau.

Vòng quan tâm mỗi người khác nhau và thường là rất là rộng, đúng không, trong đó phải có hàng trăm người là ít. Chưa nói vụ Paris vừa xong thì hàng nghìn người, triệu người quan tâm. Và cuộc đời người ta sống, lo lắng thường trong vòng quan tâm của người ta. Người ta lo lắng vì cái điều trong vòng quan tâm của tôi chứ, có điều ngoài vòng quan tâm của tôi như Đà Nẵng hôm nay mưa hay nắng, chẳng có gì phải lo cả. Nhưng Hà Nội mưa hay nắng thì có thể.

Vòng đầu tiên mình phải biết là vòng quan tâm. Nhưng vòng thứ hai quan trọng hơn mình ít biết gọi là vòng ảnh hưởng. Vòng ảnh hưởng là những người, những việc mình ảnh hưởng được, mình tác động được, mình thay đổi được, gọi là vòng ảnh hưởng. Ví dụ mình quan tâm đến Paris với cả Syria, nhưng cái đấy có nằm trong vòng ảnh hưởng của mình không? Chịu, ảnh hưởng thế nào được đến bom có nổ hay không? Thậm chí mình quan tâm đến thời tiết Hà Nội, nhưng mình có ảnh hưởng được không? Đúng không? Vòng ảnh hưởng là những người, những việc mình có thể ảnh hưởng được. Vòng đấy nhỏ hơn hay to hơn vòng quan tâm?

Mọi người: *Nhỏ hơn.*

Trong Suốt: Nhiều hay ít?

Mọi người: *Ít ạ. Nhiều ạ.*

Một bạn: *Nhiều hay ít là tùy vào khả năng của mình.*

Trong Suốt: Giỏi, bạn này giỏi, em là ai, tên gì?

Chị Dung: *Lý, giáo viên ở trường Đoàn Thị Điểm. Đây là bác là mẹ của Lý, bác cũng vất vả lắm.*

Trong Suốt: Bạn Lý này đúng. Cái vòng quan tâm với cái vòng ảnh hưởng to hơn nhau nhiều hay ít là do mỗi người. Chứ không phải do tự nhiên bản chất nó thế. Do khả năng của mình. Ví dụ có những người thì sao? Ảnh hưởng rất nhiều còn quan tâm rất ít. Thì hai vòng phải ở gần nhau chứ. Có người ảnh hưởng rất ít nhưng quan tâm rất nhiều thì sao? Ngồi đây có thể mình không đủ ăn hàng ngày nhưng vẫn quan tâm chuyện Syria đánh nhau, Thổ Nhĩ Kỳ đánh nhau với Nga, lo lắng trước những việc khoảng cách xa.

Theo mọi người, người hạnh phúc là người nào trong một trong hai loại người sau: loại thứ nhất là vòng quan tâm, vòng ảnh hưởng rất là xa nhau. Quan tâm to thế này, ảnh hưởng bé tí thế này (*miêu tả*). Loại thứ hai là quan tâm, ảnh hưởng rất gần nhau. Quan tâm thế này, ảnh hưởng thế này, trùng nhau luôn (*miêu tả*). Ai hạnh phúc hơn?

Mọi người: *Gần nhau.*

Trong Suốt: Tại sao gần nhau hạnh phúc hơn? Vì sao?

Vũ Hằng: *Đỡ tốn năng lượng.*

Bạn Lý: *Con đường em đi đến đây là thuộc vòng quan tâm của em, nhưng lại là vòng ảnh hưởng của anh Thăng, anh Đình La Thăng, tức là anh ấy có thể thay đổi được điều ấy. Ví dụ con đường chưa làm, anh ấy có thể làm, nhưng em không thể làm điều đấy. Thế nhưng nếu em quan tâm đến những thứ em có thể ảnh hưởng được thôi, thì cái vòng của em, cái khoảng cách giữa vòng tròn quan tâm của em và vòng tròn ảnh hưởng của em vẫn gần nhau thì em chỉ quan tâm ít thôi, ảnh hưởng của em cũng gần như thế.*

Trong Suốt: Đúng.

Bạn Lý: *Nhưng anh Thăng thì vòng ảnh hưởng của anh ấy to hơn, nhưng vòng quan tâm của anh ấy to hơn nữa.*

Trong Suốt: Siêu to.

Bạn Lý: *Đúng ạ. Thì chưa chắc đã bằng em.*

Trong Suốt: Đúng, giỏi. Bạn Lý có thể hạnh phúc hơn cả bác Thăng. Vì Bác Thăng có thể ảnh hưởng rất to nhưng quan tâm của bác lại siêu to. Đúng chưa? Hiểu ý không? Bác Thăng có thể ảnh hưởng đến cả thành phố này, cả đất nước này nhưng bác quan tâm thay đổi cả vũ trụ hay là thay đổi toàn cầu, thì thôi, bác ấy khô chắc rồi. Vì thay đổi toàn cầu thế nào được. Sức của bác chỉ trong nước Việt Nam, thay đổi toàn cầu thế nào? Nhưng bạn Lý có thể vòng quan tâm của bạn ấy chỉ 5 mét thôi, nhưng bạn ấy chỉ quan tâm những việc bạn ấy thay đổi được trong 5 mét thôi thì bạn rất hạnh phúc. Nên bí quyết hạnh phúc không phải là tôi ảnh hưởng nhiều đến đâu. Đúng không? Không phải tôi nhiều quyền lực đến đâu, nhiều tiền bạc đến đâu, mà tôi hiểu biết đến đâu để cái vòng quan tâm, cái vòng ảnh hưởng của tôi cơ bản là trùng nhau.

Quay lại chuyện của chị đi, chị Dung. Con mình đẻ ngày nào thuộc vòng gì?

Chị Dung: *Quan tâm.*

Trong Suốt: Có phải vòng ảnh hưởng của mình không? Ngày hôm nay ngồi ở đây, mình có ảnh hưởng tí nào ở đó không? Tí nào không? Thì thôi bỏ ra khỏi đầu. Ngày nào không quan trọng. Đúng chưa? Đúng không? Nhưng con mình tên là gì vẫn có thể ảnh hưởng được thì ảnh hưởng. Đúng chưa? Đấy, mọi người hiểu không? Như vậy mình phải xác định được cái việc này là nằm trong vòng quan tâm hay vòng ảnh hưởng. Nếu nó nằm trong vòng quan tâm nhưng ngoài vòng ảnh hưởng thì thôi tốt nhất là kệ nó. Biết là mình rất muốn thay đổi nó

nhưng mình chẳng làm gì được, mình có làm được đâu, để sang bên. Khi nào ảnh hưởng được thì tính, không thì thôi.

Hoặc những việc không thể nào ảnh hưởng được nữa, thì thôi, bỏ luôn. Khi mình làm việc trong cuộc sống, kể cả làm việc, kể cả nuôi dạy con cái, nếu mình hiểu biết thì mình sẽ biết đây là vòng ảnh hưởng hay chỉ là quan tâm, hay cả quan tâm lẫn ảnh hưởng. Nếu chỉ quan tâm mà không ảnh hưởng được thì mình dẹp sang một bên, vứt sang một góc, thậm chí quên nó luôn, nếu mà việc đấy không thể làm gì được nữa, quên nó luôn. Giống như quá khứ mình đã làm gì, có sửa được đâu. Mình sửa là sửa hiện tại thôi. Nghĩ về quá khứ, tiếc là... Chị tiếc cái gì lúc này nhỉ? Con bướm, với cả gì đấy, không thêm quan tâm luôn. Mình có làm gì được đâu, quan tâm làm gì? Cái gương roi, con bướm bay, mình có làm gì được đâu. Nó có trong vòng ảnh hưởng của mình không? Có nằm không?

Các bạn: *Không.*

Trong Suốt: Thôi, bỏ khỏi vòng quan tâm luôn, nếu mà giỏi, vứt ra khỏi vòng quan tâm luôn. Thì vòng quan tâm bé lại một chút nhưng mình hạnh phúc hơn. Mà không phải chỉ hạnh phúc hơn đâu, mà mình có sức làm những điều tốt. Còn suốt ngày mình lo với buồn, với tiếc, năng lượng của mình một cục thế này, mất đi một nửa rồi. Nên là mình nên có loại hiểu biết đấy. Cái việc này nằm trong vòng quan tâm của tôi hay ngoài vòng ảnh hưởng, vừa không thể quan tâm được, thì bỏ. Bỏ luôn, tốt nhất là bỏ luôn, khỏi cần quan tâm nữa. Việc mình ảnh hưởng được thì nên làm.

Cái vòng này có một nguyên tắc, nó co giãn chứ không đứng yên một chỗ. Đúng chưa? Co giãn. Nguyên tắc của nó là thế này này: Tôi chú tâm vào đâu thì chỗ đấy nở ra, to ra. Ví dụ này: tôi chú tâm vào những việc mà tôi quan tâm. Tôi lo sang Paris, xong rồi lo sang Syria, to ra chưa? Đúng không? Xong lo sang Nga này, to hơn chưa? Nếu tôi đầu tư vào những việc mà tôi lo lắng thì nó sẽ khiến lo lắng của tôi sẽ tăng lên. Thế nếu tôi đầu tư những việc mà tôi ảnh hưởng thì khả năng ảnh hưởng của tôi lại tăng lên. Làm được cái A thì sẽ làm được cái B. Vòng ảnh hưởng của tôi to ra vì tôi tập trung thời gian vào những việc tôi có thể ảnh hưởng được.

Ví dụ mình ở trong nhóm có những việc người ta không làm nhưng mình làm, mình ảnh hưởng được mà, mình xung phong làm. Hôm sau trưởng nhóm có thể giao cho mình việc to hơn để làm, hợp với sức mình hơn, ảnh hưởng nhiều hơn. Đấy những người làm lãnh đạo cũng thế mà, những người lãnh đạo chân chính, cũng đều là do ông ấy ảnh hưởng được nhiều lên. Ở đây ai đi làm nhà nước, hoặc làm tư nhân cũng thế thôi, lên chức là do mình ảnh hưởng nhiều lên. Đúng không?

Mình tập trung vào cái mình ảnh hưởng được thì cái mình ảnh hưởng được to ra. Mình tập trung vào những cái quan tâm, những cái quan tâm, lo lắng to ra. Đấy là lựa chọn của mình, hoặc là mình chọn tập trung cái mình ảnh hưởng được để nó to ra hoặc là mình tập trung vào cái lo lắng để nó to ra. Mình ngồi đây nghĩ đến chuyện đánh nhau trên thế giới, xong rồi ngày ăn 3 bữa, nhưng không đi làm thì cái vòng lo lắng, quan tâm to ra nhưng ảnh hưởng có to ra đâu! Ngược lại mình chẳng thèm đọc tin thế giới đánh nhau làm gì, để sau. Bây giờ kiếm việc đã, làm ăn, kiếm tiền, có tiền đã thì vòng ảnh hưởng mình to ra.

Ngay cả việc con của chị cũng thế thôi. Mình xác định đây là ảnh hưởng, đây là quan tâm. Mình chỉ nên dồn sức vào vòng ảnh hưởng thôi. Còn cái việc quan tâm, mình nên biết là quan tâm mà mình không làm gì được, ngoài vòng ảnh hưởng ấy. Thì những việc quan tâm mà ngoài vòng ảnh hưởng gọi là việc lo lắng không cần thiết, để sang bên. Mình rút bé cái vòng quan tâm mình lại, nhưng tăng trưởng vòng ảnh hưởng của mình lên. Không chỉ trong việc dạy con, chữa bệnh, trong công việc hàng ngày cũng thế. Làm ăn, kiếm tiền, làm chính trị cũng thế, làm tất cả việc gì cũng thế, kể cả tình yêu cũng thế. Mình ngồi lo là em ấy yêu mình hay không yêu mình đúng không? Bút hoa lung tung, có gì đâu, làm những việc tốt cho cô ấy, tốt hơn chứ.

Ở đây có ai đang yêu không? (*Một bạn: Em ạ*) Hugo ở Tây Ban Nha à? (*Bạn đó: Pháp ạ*). Hugo đang ở Pháp, quan tâm làm gì. Đang ở Pháp mà! Quan tâm làm gì được đâu. Giờ này anh ấy đang làm gì nhỉ, liệu anh nắm tay cô nào trên phố hay là anh ấy đang nghĩ về mình, đó gọi là vòng gì?

Mọi người: *Vòng quan tâm.*

Trong Suốt: Đúng không? Có làm gì được không?

Mọi người: *Không.*

Trong Suốt: Chịu. Ảnh hưởng của mình là gì? Với anh ấy, mình ảnh hưởng gì?

Mọi người: *Nhắn tin.*

Trong Suốt: Nhắn tin được, viết thư được, thì làm. Nếu mình ảnh hưởng được thì viết thư cho anh ấy, nhắn tin cho anh ấy, chứ việc gì phải ngồi nghĩ anh ấy đang nghĩ về cô nào, liệu anh ấy có mơ màng về mình hay không. Có nhiều người còn thích kiểm soát cả tâm trí người khác, muốn anh ấy phải nghĩ về mình cơ, anh không được nghĩ sang cô hàng xóm. Càng khó nữa, đây là vòng quan tâm, mình không ảnh hưởng được, làm sao mình cảm một người nghĩ về người khác được. Ví dụ thế, nên cái này đúng với cả mọi chuyện.

Một người sống hạnh phúc, biết cách sống, có khả năng, năng lực giúp được người khác là những người biết mở rộng vòng ảnh hưởng và thu hẹp vòng quan tâm của mình lại, cho nó vừa phải, cho nó gần nhau, sát nhau. Quan tâm, lo lắng thu lại. Cái nào ảnh hưởng được thì hãy quan tâm. Cái nào mà không ảnh hưởng được thì để sang bên. Tốt nhất hãy quan tâm đến việc thay đổi nó, nếu không biết thế thôi, biết mà, đừng quan tâm nó làm gì, biết thôi. Mình biết là Syria đánh nhau, Mỹ đánh nhau, Nga đánh nhau với cả Thổ Nhĩ Kỳ. Biết nhưng mà mình không quan tâm, thế thôi, biết là biết. Ngày nào mình ảnh hưởng được, mình lên làm Tổng thư ký Liên hợp quốc chẳng hạn, thì ngày đấy mình hằng nghĩ đến chuyện làm gì chứ. Đúng chưa? Biết thôi chứ đừng lo lắng về nó.

Chị Dung: *Một lần nữa gia đình rất xin cảm ơn Thầy và cảm ơn các anh chị em trong nhóm. Có gì sau này Thầy tiếp tục giúp đỡ em Ngọc Diệp ạ, để nó thanh thản được cái tâm.*

Trong Suốt: Trước mắt cứ lo đi đã.

Chị Dung: *Vâng ạ.*

Lưu ý: Trên đây chưa phải là cách giải quyết tận gốc mọi vấn đề mà bạn đang gặp phải. Nếu bạn muốn tìm đến một con đường hướng tới tu hành Phật Pháp chân chính có cơ hội giúp vượt thoát khổ đau. Xin liên hệ với:

Hồng Nhung qua

- **Điện thoại: 094.8888.585**
- **Email – nguyen.hong.nhung.1504@gmail.com**